



# Kadernota Maatschappelijke accommodaties in gemeente Drimmelen 2019 - 2026

Versie: 1

Datum: december 2018

Samengesteld door: Afdeling MA

## Inhoud

<b>1. Inleiding</b>	<b>4</b>
<b>2. Kaders maatschappelijke accommodaties</b>	<b>6</b>
2.1. Maatschappelijke accommodaties	6
2.2. Maatschappelijke accommodaties in alle dorpskernen	7
2.3. Gemeentelijk accommodaties en niet-gemeentelijke accommodaties	8
2.4. Overzicht kaders maatschappelijke accommodaties	9
<b>3. Kaders gemeentelijke accommodaties</b>	<b>10</b>
3.1. Regievoerder van gemeentelijke accommodaties: gemeenschapshuizen en sporthallen	10
3.2. Gemeenschapshuizen en sporthallen behoudt de gemeente in eigendom	12
3.3. Stimuleren multifunctioneel gebruik gemeenschapshuizen en sporthallen	13
3.4. De gemeenschapshuizen en sporthallen zijn duurzaam en toegankelijk	15
3.5. Werken aan uniform beheer en exploitatie gemeenschapshuizen en sporthallen	15
3.6. Overzicht kaders voor gemeentelijke accommodaties	18
<b>4. Kaders niet-gemeentelijke accommodaties</b>	<b>20</b>
4.1. Verantwoordelijkheid niet-gemeentelijke accommodaties	20
4.2. Ondersteunen van niet-gemeentelijke accommodaties	21
4.3. Stimuleren duurzaamheid en toegankelijkheid niet-gemeentelijke accommodaties	21
4.4. Overzicht kaders niet-gemeentelijke accommodaties	22
<b>5. Consequenties kaders per dorpskern</b>	<b>24</b>
5.1. Drimmelen	24
5.2. Hooge Zwaluwe	24
5.3. Wagenberg	25
5.4. Terheijden	25
5.5. Made	26
5.6. Lage Zwaluwe	27
5.7. Overzicht acties per dorpskern	28

## Samenvatting

**Doel Kadernota: Eenduidige kaders voor maatschappelijke accommodaties waarbij rekening wordt gehouden met de diversiteit en uniekheid van de dorpskernen in de gemeente Drimmelen.**

### Doelen

We richten ons op Maatschappelijke accommodaties op het gebied van ontmoeting, cultuur, sport en participatie:

- Maatschappelijke accommodaties zijn in alle dorpskernen aanwezig.

- Samen met inwoners en maatschappelijke organisaties houden we deze accommodaties in stand.
- Per dorpskern willen we één maatschappelijke accommodatie op het gebied van ontmoeting, cultuur, sport en participatie.

### Kaders gemeentelijke accommodaties

Gemeente heeft eenduidige kaders opgesteld voor gemeenschapshuizen en sporthallen:



#### Behoud huidige accommodaties

Geen nieuwe accommodaties in eigendom



#### Energienutraal

Uiterlijk in 2040



#### Exploitatie en beheer

Gemeente is verantwoordelijk



#### Multifunctioneel gebruik toe laten nemen

Per dorpskern een plan



#### Toegankelijkheid

Per 2020 voldoen alle gemeenschapshuizen en sporthallen

### Kaders niet-gemeentelijke accommodaties

Kaders voor niet-gemeentelijke accommodaties op het gebied van ontmoeting, cultuur, sport en participatie:



#### Instandhouding

Door maatschappelijke organisaties en inwoners uit de gemeente



#### Exploitatie en beheer

Eigenaar is verantwoordelijk



#### Financiële ondersteuning

Voor maatschappelijke organisaties en (onder voorwaarden) eigenaar



#### Toegankelijkheid en duurzaamheid

Gemeente heeft stimulerende rol

## 1. Inleiding

**Deelname van inwoners aan het maatschappelijk leven draagt bij aan welbevinden, sociale samenhang en leefbaarheid. Daarom zorgt de gemeente Drimmelen samen met inwoners, verenigingen, stichtingen en partners ervoor dat in alle dorpskernen er maatschappelijke accommodaties zijn op het gebied van ontmoeting, cultuur, sport en participatie.**

De rol van lokale overheid is aan het veranderen. Zo heeft de gemeente sinds de decentralisatie een prominente rol in het lokale sociale domein gekregen. Voor de toekomst wachten tevens de nodige uitdagingen. De gemeente wil graag het aanbod en de kwaliteit van maatschappelijke accommodaties in de dorpskernen behouden en waar nodig en mogelijk verbeteren. Hierbij wil het rekening houden met het feit dat de situatie in alle dorpskernen uniek is. De uitdaging is om dit samen met de betrokken partijen te bereiken binnen de financiële mogelijkheden van de gemeente. Het is onvermijdelijk dat de gemeente Drimmelen hierin keuzes moet maken.

Tot op heden beschikt de gemeente Drimmelen niet over vastgestelde beleidskaders ten aanzien van maatschappelijke accommodaties. Ondanks het ontbreken van een kadernota heeft dit niet tot grote problemen geleid. Wel heeft dit in sommige gevallen geleid tot ad hoc maatregelen en een diversiteit aan afspraken, hetgeen ook de eenduidigheid niet ten goede komt. Zowel ambtelijk als bestuurlijk bestond de wens om een overkoepelende kadernota op te stellen.

Begin 2018 is met het opstellen van een nulmeting 'maatschappelijke accommodaties in de gemeente Drimmelen' een eerste stap gezet. Deze nulmeting die als bijlage bij deze kadernota is bijgevoegd geeft inzicht in het aanbod van maatschappelijke accommodaties in de gemeente Drimmelen. In deze nota zijn de beleidskaders van de gemeente Drimmelen ten aanzien van maatschappelijke accommodaties opgenomen. Concreet is de rol en verantwoordelijkheid van de gemeente vastgelegd bij gemeentelijke accommodaties en bij maat-

schappelijke accommodaties die niet in eigendom zijn van de gemeente Drimmelen.

### Doelstelling

Doel van de kadernota is:

**“Eenduidige kaders voor maatschappelijke accommodaties waarbij rekening wordt gehouden met de diversiteit en uniekheid van de dorpskernen in de gemeente Drimmelen.”**

De kadernota gaat in per 2019 en heeft een looptijd van acht jaar tot en met 2026. De looptijd van deze nota valt daarmee nagenoeg gelijk met twee gemeenteraadperiodes van elk vier jaar. Daarnaast biedt de looptijd voldoende mogelijkheden om de beleidskaders in te voeren.

### Visie sociaal domein

Uitgangspunt van deze kadernota is dat het voor elke inwoner mogelijk moet zijn om gebruik te maken van een maatschappelijke accommodatie in de eigen dorpskern. Hiermee sluiten we aan op de visie van het sociaal domein:

**“In 2018 hebben we een inclusieve samenleving, waarbij iedereen, ongeacht leeftijd, sociale klasse, afkomst of beperking, in de gemeente Drimmelen mee kan doen aan reguliere activiteiten op het gebied van onderwijs, participatie, zorg en welzijn.”**



## 2. Kaders maatschappelijke accommodaties

In dit hoofdstuk zijn de kaders van de maatschappelijke accommodaties beschreven.

### 2.1. Maatschappelijke accommodaties

De kadernota gaat uit van maatschappelijke accommodaties die een functie vervullen op het gebied van ontmoeting, ontplooiing en opvang, onderwijs, kinder- en buitenschoolse opvang, gemeenschap, welzijn, cultuur, religie, sport en gezondheidszorg. Uitgangspunt is dat deze accommodaties publiekelijk beschikbaar zijn. Er zijn openbaar toegankelijke accommodaties en accommodaties waar door middel van lidmaatschap, bijvoorbeeld een sportvereniging, gebruik van kan worden gemaakt. In deze nota wordt gekeken welke partij de maatschappelijke accommodatie in eigendom heeft. Huurders en gebruikers zijn, met uitzondering van de exploitanten, niet opgenomen.

Accommodaties op het gebied van toerisme, recreatie en horeca maken geen onderdeel uit van deze nota, omdat de gemeente voor deze accommodaties andere beleidsuitgangspunten heeft. Daarbij richten deze accommodaties zich primair op andere activiteiten dan maatschappelijke activiteiten. Tevens worden voor accommodaties waar voornamelijk kleinschalige en individuele begeleiding, zorg en behandeling wordt aangeboden, geen nieuwe beleidskaders uitgewerkt. Het gaat hierbij om de volgende accommodaties:

- Woningen waar individuele professionele zorg wordt verleend, zoals woongroepen van zorginstellingen.
- Locaties waar individuele en in groepsvorm geïndiceerde dagbesteding wordt aangeboden mogelijk in combinatie met zorg.
- Praktijk, kantoor- en gesprekruimtes van zorg- en welzijnspartners, waaronder huisartsen en fysiotherapeuten.
- Locaties waar in het kader van participatie individuele beschut werkplekken een leer werktrajecten wordt aangeboden.

- Kleinschalige professionele kinderopvang in de vorm van gastouderopvang.

#### Kader 2.1: Maatschappelijke accommodaties

De kadernota richt zich op maatschappelijke accommodaties. In deze kadernota worden geen beleidskaders uitgewerkt voor accommodaties op gebied van toerisme, recreatie en horeca. Dit geldt tevens voor accommodaties waar voornamelijk kleinschalige en individuele begeleiding, zorg en behandeling wordt aangeboden.



De Cour - Terheijden

### 2.2. Maatschappelijke accommodaties in alle dorpskernen

De nulmeting maatschappelijke accommodaties, die als bijlage 1 bij deze kadernota is gevoegd, laat zien in dat alle dorpskernen van de gemeente Drimmelen maatschappelijke accommodaties aanwezig zijn. Samen met inwoners en maatschappelijke organisaties houdt de gemeente Drimmelen deze accommodaties in stand. De gemeente stelt zich ten behoeve van de leefbaarheid als doel om in alle dorpskernen in ieder geval één accommodatie te hebben met een publiek toegankelijke functie ten behoeve van ontmoeting, cultuur, sport en/of participatie. Deze accommodatie hoeft niet per definitie in eigendom te zijn van de gemeente. Uiteraard is het mogelijk dat er meerdere accommodaties in een dorpskern aanwezig zijn die een soortgelijke functie hebben.

#### Kader 2.2: Maatschappelijke accommodaties in alle dorpskernen

In alle dorpskernen zijn maatschappelijke accommodaties aanwezig. Samen met inwoners en maatschappelijke organisaties houdt de gemeente deze accommodaties in stand. Doel van de gemeente is om in het kader van de leefbaarheid in alle dorpskernen in ieder geval één accommodatie te hebben met een publiek toegankelijk functie ten behoeve van ontmoeting, cultuur, sport en participatie.



De Mayboom - Made

### 2.3. Gemeentelijk accommodaties en niet-gemeentelijke accommodaties

In deze kadernota wordt onderscheid gemaakt tussen gemeentelijke accommodaties en niet-gemeentelijke accommodaties. Voor de accommodaties die de gemeente in eigendom heeft, is de gemeente regievoerder en is zij verantwoordelijk voor de invulling van deze accommodatie. Bij accommodaties die niet in eigendom zijn van de gemeente, heeft de gemeente waar nodig een ondersteunende rol. Accommodaties waarvan de gemeente grondeigenaar is, maar de opstal eigendom is van een maatschappelijke organisatie, worden als niet-gemeentelijke accommodaties beschouwd. Een voorbeeld hiervan is een sportkantine.

**Kader 2.3: Gemeentelijk accommodaties en niet-gemeentelijke accommodaties**  
 De gemeente Drimmelen is regievoerder voor de accommodaties die het in eigendom heeft. Voor niet-gemeentelijke accommodaties heeft de gemeente waar nodig een ondersteunende rol.

	Aantal inwoners per 2018																													
	Totaal	Gemeentehuis	Gemeenschapshuis	Sporthal	Bibliotheek	Onderwijs	Kinderdagverblijf	Buitenschoolse opvang	Jeugdgezondheidszorg	Zwemvoorziening	(Woon) zorgcomplex	Kerk	Voetbal	Tennis	Jeu de boules	Scouting	IJsclub	Sport / dansschool	Schietvereniging	Hockey	Judo	Wielvereniging	Natuurvereniging	Postduivenvereniging	Hondenvereniging	Muziekvereniging	Paardenvereniging	Watersportvereniging		
Drimmelen	545	6	1	1					1		1																			2
Hooge Zwaluwe	1.709	9	1	1		1	1	1			1	1	1																	1
Wagenberg	2.183	10	1	1		1	2	1				1	1	1				1												1
Lage Zwaluwe	3.983	16	1	1	1	1	2	1	1		1	2	1	1		1	1													
Terheijden	6.276	29	1	1	1	3	5	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	2	2						1					
Made	12.348	40	1	1	2	1	4	6	3	1	2	1	2	1	2	1	4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<b>Totaal</b>	<b>27.044</b>	<b>110</b>	<b>1</b>	<b>6</b>	<b>7</b>	<b>3</b>	<b>10</b>	<b>16</b>	<b>7</b>	<b>3</b>	<b>5</b>	<b>5</b>	<b>9</b>	<b>5</b>	<b>5</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>7</b>	<b>3</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>1</b>	<b>1</b>	<b>2</b>	<b>2</b>	

### Gemeentelijke accommodaties

	Totaal aantal maatschappelijke accommodaties	Gemeentelijke accommodaties	Niet-gemeentelijke accommodaties
Drimmelen	6	2	4
Hooge Zwaluwe	9	5	4
Wagenberg	10	5	5
Lage Zwaluwe	16	6	10
Terheijden	29	14	15
Made	40	19	21
<b>Totaal</b>	<b>110</b>	<b>51</b>	<b>59</b>

Overzicht gemeentelijk en niet-gemeentelijke accommodaties per dorpskern. Peildatum april 2018



### 2.4. Overzicht kaders maatschappelijke accommodaties

In onderstaand overzicht zijn de kaders voor gemeentelijke accommodaties weergegeven.

Kader	Actie	Toelichting
2.1	Maatschappelijke accommodaties	De kadernota richt zich op maatschappelijke accommodaties. In deze kadernota worden geen beleidskaders uitgewerkt voor accommodaties op gebied van toerisme, recreatie en horeca. Dit geldt tevens voor accommodaties waar voornamelijk kleinschalige en individuele begeleiding, zorg en behandeling wordt aangeboden.
2.2	Maatschappelijke accommodaties in alle dorpskernen	In alle dorpskernen zijn maatschappelijke accommodaties aanwezig. Samen met inwoners en maatschappelijke organisaties houdt de gemeente deze accommodaties in stand. Doel van de gemeente is om in het kader van de leefbaarheid in alle dorpskernen in ieder geval één accommodatie te hebben met een publiek toegankelijk functie ten behoeve van ontmoeting, cultuur, sport en participatie.
2.3	Gemeentelijk accommodaties en niet-gemeentelijke accommodaties	De gemeente Drimmelen is regievoerder voor de accommodaties die het in eigendom heeft. Bij niet-gemeentelijke accommodaties heeft de gemeente waar nodig een ondersteunende rol.



Amerhal - Made

### 3. Kaders gemeentelijke accommodaties

In dit hoofdstuk zijn de kaders van de gemeentelijke accommodaties opgenomen.

#### 3.1. Regievoerder van gemeentelijke accommodaties: gemeenschapshuizen en sporthallen

De gemeente is regievoerder van gemeentelijke accommodaties en verantwoordelijk voor de invulling van deze accommodaties. De uitgevoerde nulmeting laat zien dat de gemeente 51 maatschappelijke accommodaties in eigendom heeft. Op grond van wet- en regelgeving en vigerend beleid geeft de gemeente reeds invulling aan een groot aantal van deze accommodaties. In deze kadernota wordt daarom onderscheid gemaakt voor welke gemeentelijke accommodaties de beleidskaders van toepassing zijn en voor welke niet. In onderstaand overzicht is dit schematisch weergegeven.

- Dat de gewenste invulling niet in strijd is met vigerende regels van bestemmingsplannen;
- Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Drimmelen dan wel landelijk en-of Europees;
- Voorkomen van oneerlijke concurrentie met (lokale) bedrijfsleven.

Eerder genomen bestuurlijke besluiten t.a.v. accommodaties is het startpunt van de kadernota, te weten:

- Uitgangspunten zoals vastgelegd is in het Coalitieakkoord 'Een mooi en gezond Drimmelen doen we samen 2018-2022';
- Besluiten bij kerntakendiscussie voor afstoten gemeentelijke gebouwen.

#### Geen nieuwe beleidskaders

Hieronder wordt in het kort toegelicht waarom voor deze gemeentelijke accommodaties geen nieuwe beleidskaders worden opgesteld.

- Gemeentehuis: wordt naast haar reguliere functie zoveel mogelijk multifunctioneel ingezet;
- Bibliotheek: jaarlijks wordt met Theek 5 subsidieafspraken gemaakt over invulling bibliotheken;
- Onderwijs: gemeente heeft een wettelijk verplichting voor onderwijshuisvesting;
- Kinderdagverblijf en Buitenschoolse opvang: deze voorzieningen zijn in gemeentelijke accommodaties (onderwijs en gemeenschapshuis) gerealiseerd. Gemeente heeft beleid om de kwaliteit van deze accommodaties te waarborgen.
- Jeugdgezondheidszorg: maakt onderdeel uit van nota lokaal gezondheidsbeleid 2019-2022;
- Zwemvoorziening: meerjarenvisie zwembaden is

Nieuwe beleidskaders	Geen nieuwe beleidskaders
5x Gemeenschapshuis	1x Gemeentehuis
6x Sporthal <sup>1</sup>	3x Bibliotheek
	10x Onderwijs
	12x Kinderdagverblijf
	7x Buitenschoolse opvang
	2x Zwemvoorziening
	1x Natuurvereniging
	2x Postduivenvereniging

#### Nieuwe beleidskaders

In de kadernota zijn nieuwe beleidskaders uitgewerkt voor gemeenschapshuizen en sporthallen. Tot op heden heeft de gemeente geen kaders voor deze accommodaties. Bij het opstellen van de kaders dient de gemeente rekening te houden met:

- Vigerende huur- en exploitatieovereenkomsten van gemeenschapshuizen en sporthallen;

<sup>1</sup> In deze nota is t.b.v. de leesbaarheid gekozen om de definitie 'Sporthal' te gebruiken. Deze definitie is vergelijkbaar met soortgelijke definities als binnensportaccommodatie, sportzaal en/of gymzaal.



#### Kader 3.1: Regievoerder van gemeentelijke accommodaties: gemeenschapshuizen en sporthallen

De gemeente stelt beleidskaders op voor gemeenschapshuizen en sporthallen. Bij de invulling van deze accommodaties houden we rekening met vigerende huur- en exploitatieovereenkomsten, regels van bestemmingsplan, inkoop- en aanbestedingsbeleid en oneerlijke concurrentie met (lokale) bedrijfsleven. Uit wordt gegaan van eerder genomen bestuurlijke besluitvorming waaronder het coalitieakkoord 2018-2022 en besluiten bij kerntakendiscussie voor afstoten gemeentelijke gebouwen.

- reeds door gemeente opgesteld;
- Natuurvereniging en Postduivenvereniging: gemeente heeft langdurige huurovereenkomsten met deze verenigingen afgesloten.
- Kledingaccommodaties: gemeente heeft nog enkele kledingaccommodaties van sportverenigingen in eigendom en heeft het streven om deze accommodaties op den duur over te dragen aan de betrokken verenigingen.














De Rietgors - Lage Zwaluwe

### 3.2. Gemeenschapshuizen en sporthallen behoudt de gemeente in eigendom

Zoals eerder opgenomen in deze kadernota stelt de gemeente zich als doel om in alle dorpskernen in ieder geval één accommodatie te hebben met een publieke toegankelijke functie ten behoeve van ontmoeting, cultuur, sport en participatie. Hierbij is het tevens mogelijk dat een niet-gemeentelijke accommodatie deze functie vervult. De gemeente gaat uit van de huidige situatie en behoudt de onderstaande accommodaties in eigendom.

- Klein- en groot onderhoud van accommodatie. Klein onderhoud wordt in de praktijk regelmatig contractueel overgedragen aan huurder en/of exploitant.
- De exploitant en/of huurder draagt op basis exploitatie- en/of huurovereenkomst de financiële verantwoordelijkheid voor exploitatie en beheer van de gemeentelijke accommodatie. Het onderhoud is een verantwoordelijkheid van de gemeente. De financiële consequenties van de exploitatie en het onderhoud zijn opgenomen in de gemeentelijke begroting.

Naam	Soort accommodatie	Adres
  Ons Dorphuys	Gemeenschapshuis Sporthal	Het Fort 1 4924 ER Drimmelen
  De Zonzeel	Gemeenschapshuis Sporthal	Poolsestraat 13 – 13a 4927 BD Hooge Zwaluwe
 Plexat	Gemeenschapshuis	Kerkstraat 22 4845 ED Wagenberg
 Driedorp	Sporthal	Kerkstraat 11 4845 EC Wagenberg
  De Cour	Gemeenschapshuis Sporthal	Marktstraat 6 4844 CR Terheijden
 De Mayboom	Gemeenschapshuis	Kerkstraat 10 4921 BB Made
 Amerhal	Sporthal	Lignestraat 58 4921 EV Made
 De Lage Weide <sup>2</sup>	Sporthal	Julianastraat 1A 4921 KM Made

De verantwoordelijkheden van de gemeente Drimmelen bij deze accommodaties zijn:

- Invulling geven aan beheer en exploitatie van accommodatie, waarbij het tevens mede verantwoordelijk is voor leegstand en over- en ondercapaciteit. Deze invulling voert de gemeente samen uit met o.a. exploitanten, vrijwilligersorganisaties en zorg- en welzijnsorganisaties;

Met het behouden van bovengenoemde accommodaties is er in combinatie met niet-gemeentelijke accommodaties voldoende aanbod van maatschappelijke voorzieningen per dorpskern. De gemeente zal geen nieuwe accommodaties in eigendom nemen. Wel is het mogelijk dat in de toekomst een nieuwe voorziening wordt gerealiseerd ter vervanging van bovengenoemde gemeentelijke accommodaties.

**Kader 3.2: Gemeenschapshuizen en sporthallen** behoudt de gemeente in eigendom  
 De gemeente behoudt de huidige gemeentelijke accommodaties met een gemeenschapshuis en/of sporthal functie in eigendom. Voor deze accommodaties is de gemeente samen met andere partijen (financieel) verantwoordelijk voor beheer en exploitatie en draagt het zorg voor onderhoud. In combinatie met andere niet-gemeentelijke accommodaties zijn er voldoende maatschappelijke voorzieningen in de dorpskernen. De gemeente neemt geen nieuwe accommodaties in eigendom.

### 3.3. Stimuleren multifunctioneel gebruik gemeenschapshuizen en sporthallen

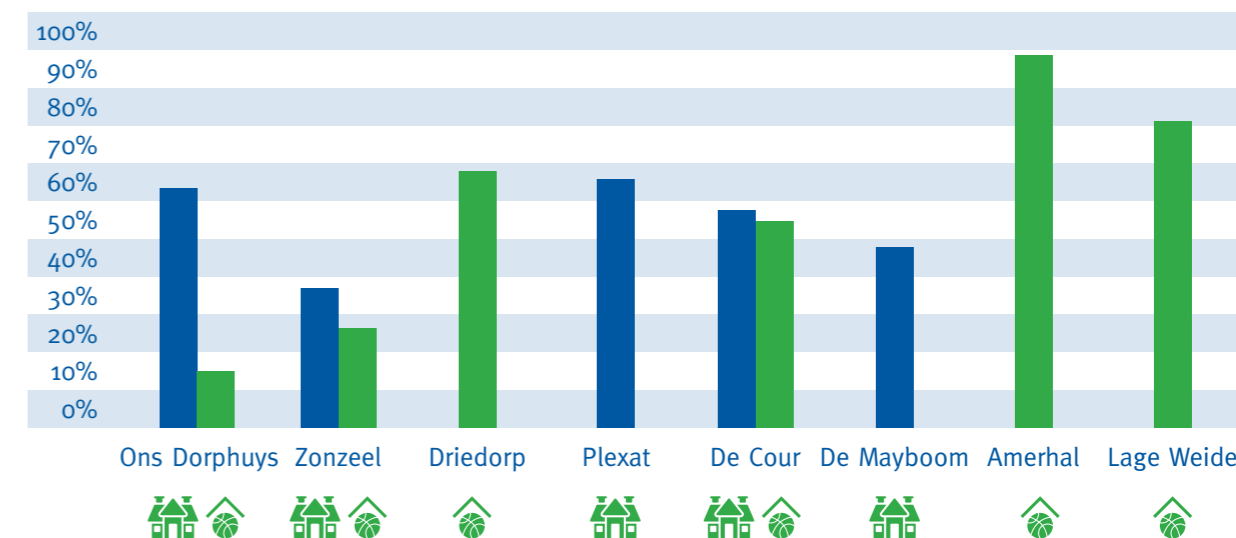
Ongeacht leeftijd, geslacht en eventuele beperking moet het voor elke inwoner mogelijk zijn om van een gemeentelijke accommodatie gebruik te maken. Maatschappelijke activiteiten in gemeenschapshuis en sporthal staan centraal. Commerciële activiteiten, waaronder horeca en eventuele verhuur ruimten, zijn ondergeschikt aan het maatschappelijke belang van de accommodatie.

De nulmeting laat zien dat de gemeenschapshuizen en sporthallen door inwoners en maatschappelijke organisaties niet volledig worden benut. Gemeenschapshuizen hebben een gemiddelde bezettingsgraad van 54,2%. Bij sporthallen is dit 57,3 %. De onderbenutting is deels te verklaren

door de geografische spreiding van de gemeente Drimmelen. Accommodaties in de grotere dorpskernen worden relatief meer gebruikt dan accommodaties in kleinere kernen.

De gemeente wil bruisende activiteitencentra en stelt zich als doel om het multifunctioneel gebruik van gemeenschapshuizen en sporthallen toe te laten nemen. Leegstand of onderbezetting moet zoveel mogelijk worden voorkomen. De gemeente kan dit niet alleen. Immers moet er ook maatschappelijk draagvlak zijn om gebruik te maken van de gemeentelijke accommodaties. Samen met de exploitanten, gebruikers en zorg- en welzijnsorganisaties wordt per accommodatie een uitvoeringsplan uitgewerkt. De gemeente heeft hierbij een coördinerende rol. Onderdelen van dit uitvoeringsplan per accommodatie zijn:

1. Inzichtelijk maken wie de (hoofd)gebruikers van accommodatie zijn en betrokken moeten worden bij uitvoeringsplan. Als de partijen zich in het plan kunnen vinden, kan ook daadwerkelijk uitvoering aan plan worden gegeven.
2. Nagaan of beheer en exploitatie naar tevredenheid wordt uitgevoerd en of de huidige afspraken voldoende zijn om multifunctioneel



Overzicht bezettingsgraad gemeenschapshuizen en sporthallen per 2018.

<sup>2</sup> Met deze accommodatie wordt de gymzaal bij de Lage Weide bedoeld

gebruikt toe te laten nemen. Indien nodig worden nieuwe afspraken gemaakt.

3. Onderzoeken of ruimten en inrichting van de accommodatie geschikt zijn om multifunctioneel gebruik toe te laten nemen. Waar nodig zal inzichtelijk worden gemaakt welke aanpassingen aan accommodatie gedaan kunnen worden. Mogelijkheden om toegankelijkheid te verbeteren worden benut. De financiële consequenties hiervan zullen worden uitgewerkt. Mede op basis van de overeenkomst met exploitant worden afspraken gemaakt over wie verantwoordelijk is voor de uitvoering en bekostiging van deze aanpassingen.
4. Analyseren van maatschappelijke activiteiten bij andere accommodaties in dorpskern. Het uitvoeringsplan moet het gebruik en daarmee het rendement van de gemeentelijke accommodatie verhogen. Voorkomen moet worden dat er tijd en geld geïnvesteerd wordt in soort activiteiten die reeds bij andere maatschappelijke accommodaties wordt aangeboden. Zo zal er een goede balans moeten zijn in het aanbod van maatschappelijke activiteiten in een dorpskern.

5. Indien na onderzoek met de betrokken partijen blijkt dat het maatschappelijk gebruik niet kan toenemen, dan kan de gemeente overwegen om commercieel gebruik vanwege kostenverlaging in een accommodatie (tijdelijk) toe te staan. Maatschappelijk gebruik heeft echter altijd voorrang op commercieel gebruik.

#### Kader 3.3: Stimuleren multifunctioneel gebruik gemeenschapshuizen en sporthallen

Ongeacht leeftijd, geslacht en eventuele beperking moet het voor elke inwoner mogelijk zijn om van een gemeentelijke accommodatie gebruik te maken. Maatschappelijke activiteiten staan hierbij centraal. Doel is om het multifunctioneel gebruik van gemeenschapshuizen en sporthallen toe te laten toenemen. Samen met de exploitanten, gebruikers en zorg- en welzijnsorganisaties zal een uitvoeringsplan worden uitgewerkt. Hierbij wordt gekeken naar huidige afspraken over beheer en exploitatie en of ruimten en inrichting van accommodatie geschikt zijn. Daarbij moet in de dorpskern een goede balans zijn in aanbod van maatschappelijke activiteiten. Eventueel commercieel gebruik van de accommodatie is alleen mogelijk wanneer maatschappelijk gebruik niet kan toenemen.

### 3.4. De gemeenschapshuizen en sporthallen zijn duurzaam en toegankelijk

#### Duurzaamheid

In visiedocument 'Duurzaamheid 2040' heeft de gemeente Drimmelen de ambitie opgenomen dat de gemeentelijke gebouwen in 2040, maar waar mogelijk eerder, energieneutraal moeten zijn. De gemeente wil zich aan deze ambitie houden en hiervoor zal de komende jaren de nodige duurzaamheidsmaatregelen moeten nemen.

In de meerjarenonderhoudsplanning van gemeenschapshuizen en sporthallen zijn, naast de reguliere onderhoudswerkzaamheden, vooralsnog geen duurzaamheidsinvesteringen opgenomen. Indien er groot onderhoudswerkzaamheden op de planning staan, dan zal onderzocht worden of deze werkzaamheden kunnen worden gecombineerd met het uitvoeren van duurzaamheidsmaatregelen. Deze maatregelen moeten wel passen binnen de financiële mogelijkheden van de gemeente.

In 2019 werkt de gemeente een plan van aanpak uit waarin inzichtelijk wordt gemaakt welke duurzaamheidsmaatregelen per gemeentelijke accommodatie genomen kunnen worden om zo te voldoen aan duurzaamheidsambitie van de gemeente.

#### Toegankelijkheid

Gemeente Drimmelen vindt dat het een belangrijke taak en verantwoordelijkheid heeft in het verbeteren van de toegankelijkheid en het creëren van een inclusieve samenleving waarbij iedereen mee kan doen aan reguliere activiteiten in de gemeente. Met het uitvoeringsplan 'Kom Binnen' wil het de toegankelijkheid van clubs, verenigingen en maatschappelijke accommodaties in de gemeente vergroten. Net als bij duurzaamheid voert de gemeente dit stapsgewijs in. De gemeente stelt zich als doel om in 2020 de gemeenschapshuizen en sporthallen aan de toegankelijkheidsnormen te laten voldoen.

#### Kader 3.4: De gemeenschapshuizen en sporthallen zijn duurzaam en toegankelijk

Gemeenschapshuizen en sporthallen zijn in 2040, maar waar mogelijk eerder, energieneutraal en voldoen in 2020 aan de toegankelijkheidsnormen. De aanpassingen aan accommodaties voert de gemeente stapsgewijs in.

### 3.5. Werken aan uniform beheer en exploitatie gemeenschapshuizen en sporthallen

Op dit moment zijn er verschillen in exploitatie en subsidiëring van gemeenschapshuizen en sporthallen binnen de gemeente. Zo zijn er andere afspraken over looptijd van exploitatie, invulling beheer en exploitatie, kosten vaste energielasten en subsidiëring. De gemeente wil zoveel mogelijk eenduidige invulling geven aan het beheer en exploitatie. Volledige uniformiteit zal naar verwachting niet mogelijk zijn. Elke accommodatie en dorpskern is immers uniek. Echter wordt gestreefd om op basis van vastgestelde kaders de afspraken zoveel mogelijk te uniformeren.

Uit wordt gegaan van de huidige situatie. De gemeente respecteert de lopende overeenkomsten met exploitanten, zorg- en welzijnsorganisaties en eigen medewerkers. Zodra deze overeenkomsten aflopen en/of een beëindigingsmogelijkheid zich voordoet, zal invulling worden gegeven aan de eenduidige kaders. Gedurende dit proces blijft de gemeente verantwoordelijk voor de kwaliteit van invulling van accommodatie en houdt het de financiële eindverantwoordelijkheid. Met inachtneming van kwaliteit en continuïteit van de accommodatie benut de gemeente daar waar mogelijk kansen om de gemeentelijke kosten te laten dalen.

#### Beheer en exploitatie:

1. Het dagelijks beheer en exploitatie van gemeenschapshuizen en sporthallen is geen basistaak van de gemeente. De gemeente besteedt deze taken uit.
2. Bij aanvang van een nieuwe exploitatieperiode



stelt de gemeente een programma van eisen (PvE) op voor beheer en exploitatie van de accommodatie. Onderdeel van het PvE is de wijze van maatschappelijke en multifunctionele invulling van accommodatie in dorpskern. Beleidsuitgangspunten<sup>3</sup> van de gemeente kunnen worden opgenomen in het PvE.

- Voor een nieuwe periode wordt na gegaan welke potentiële partijen het beheer kunnen uitvoeren. Zo kan in eerste instantie worden onderzocht of het mogelijk en wenselijk is dat een vrijwilligersorganisatie met eventueel ondersteuning beheer en exploitatie van de accommodatie kan uitvoeren. Indien dit niet mogelijk is, dan worden externe partijen benaderd om beheer en exploitatie uit te voeren.

- Jaarlijks vindt er overleg plaats tussen de gemeente en exploitant om de wijze van beheer en exploitatie te bespreken.

**Looptijd overeenkomst:**

- Gemeente sluit geen overeenkomsten af voor onbepaalde tijd, maar een overeenkomst met een vastgestelde looptijd met eventueel verlengingsmogelijkheden.
- Bij voorkeur worden overeenkomsten, met inachtneming van de wettelijke mogelijkheden, afgesloten voor een vaste looptijd tussen de vijf en tien jaar.
- De overeenkomst die de gemeente voor beheer en exploitatie met een partij aan gaat, is peroonsgebonden en niet overdraagbaar.

Accommodatie	Overeenkomst	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		
Ons Dorpshuys - Drimmelen	Gemeenschapshuis										3 jaar													
Zonzeel - Hooge Zwaluwe	Gemeenschapshuis																							
	Sporthal											1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Driedorp - Wagenberg	Sporthal										1	4 jaar				5 jaar								
Plexat - Wagenberg	Gemeenschapshuis											10 jaar												
De Cour - Terheijden	Gemeenschapshuis											10 jaar												
	Sporthal											2	1	1										
De mayboom - Made	Horeca																							
	Beheer en toezicht											4 jaar												

= voorbereidingsperiode en mogelijke aanbestedingsprocedure

Overzicht overeenkomsten. Peildatum april 2018.

**Energielasten:**

- De energielasten zijn voor rekening van exploitant.
- De gemeente spant zich in om samen met exploitanten en gebruikers het energieverbruik van accommodaties terug te dringen.
- Gemeenschapshuizen en sporthallen zijn in 2040, maar waar mogelijk eerder, energieneutraal.

**Belastingen, heffingen en verzekeringen**

- Voor rekening van exploitant komen alle zakelijke lasten en belastingen, waaronder onroerendezaakbelasting voor gebruik, afval- en rioolheffingen. Onroerendezaakbelasting voor eigenaren neemt de gemeente voor rekening.
- De gemeente sluit standaard een brandverzekering voor de opstal van de accommodatie af. De exploitant kan op eigen initiatief zich aanvullend verzekeren voor bijvoorbeeld de inrichting.

**Onderhoud**

- De gemeente is verantwoordelijk voor groot inventaris aanschaffen. Na de huurperiode kan de gemeente besluiten deze inventaris over te nemen. De exploitant heeft dan recht op een vergoeding over de getaxeerde waarde van deze inventaris.

**Financiën**

- Voor gebruik van de accommodatie betalen de exploitanten en gebruikers een huurvergoeding.
- Een exploitant is financieel verantwoordelijk voor het uitvoeren van beheer en exploitatie van een gemeenschapshuis en sporthal op basis van de overeenkomst die met de gemeente is gesloten.
- Uitgangspunt is dat de exploitant zoveel mogelijk de accommodatie exploiteert zonder structurele ondersteuning van de gemeente. Bij aanvang van een beheer- en exploitatieperiode, stelt de gemeente een programma van eisen op. Op basis van deze eisen kan de gemeente jaarlijks een subsidie of vergoeding aan exploi-

- onderhoud van accommodatie.
- Klein onderhoud is de verantwoordelijkheid van de exploitant.
  - In de overeenkomst voor beheer en exploitatie worden de verantwoordelijkheden en werkzaamheden ten aanzien van groot en klein onderhoud vastgelegd.
  - Jaarlijks vindt er overleg plaats tussen de gemeente en exploitant om de wijze van onderhoud van accommodatie te bespreken.

**Losse inrichting**

- Voor een nieuwe beheer- en exploitatieperiode wordt de losse inrichting behorende bij de accommodatie inzichtelijk gemaakt. Deze inventaris is eigendom van de gemeente, wordt in bruikleen gegeven aan de exploitant en maakt onderdeel uit van de overeenkomst, waarin ook bepalingen worden opgenomen over herstel, vervanging en vernieuwing van de inventaris.
- De kosten voor vervanging en reparatie van de losse inrichting komt voor rekening van de exploitant.
- De exploitant kan gedurende huurperiode beschikbaar stellen ter compensatie van onder andere gebruikskosten.

**Kader 3.5: Werken aan uniform beheer en exploitatie gemeenschapshuizen en sporthallen**

De gemeente wil zoveel mogelijk eenduidige invulling geven aan het beheer en exploitatie van de gemeenschapshuizen en sporthallen. Hiervoor zijn kaders opgesteld voor looptijd overeenkomst, beheer en exploitatie, energielasten, onderhouden en financiën. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de kwaliteit van invulling van de accommodatie en houdt het de financiële eindverantwoordelijkheid. Uit wordt gegaan van de huidige situatie, waarbij de gemeente de huidige overeenkomsten met exploitanten, zorg- en welzijnsorganisaties en eigen medewerkers respecteert. Mogelijke kansen om gemeentelijke kosten te laten dalen worden benut.

<sup>3</sup> Voorbeelden van beleidsuitgangspunten accommodatie: realiseren van algemene voorziening dagbesteding en inzet vrijwilligers en/of mensen met (arbeids)beperking voor beheer- en exploitatiewerkzaamheden.

### 3.6. Overzicht kaders voor gemeentelijke accommodaties

In onderstaand overzicht zijn de kaders voor gemeentelijke accommodaties weergegeven.

Kader	Actie	Toelichting
3.1	Regievoerder van gemeentelijke accommodaties: gemeenschapshuizen en sporthallen	De gemeente stelt beleidskaders op voor gemeenschapshuizen en sporthallen. Bij de invulling van deze accommodaties houden we rekening met vigerende huur- en exploitatieovereenkomsten, regels van bestemmingsplan, inkoop- en aanbestedingsbeleid en oneerlijke concurrentie met (lokale) bedrijfsleven. Uit wordt gegaan van eerder genomen bestuurlijke besluitvorming waaronder het coalitieakkoord 2018-2022 en besluiten bij kerntakendiscussie voor afstoten gemeentelijke gebouwen.
3.2	Gemeenschapshuizen en sporthallen behoudt de gemeente in eigendom	De gemeente behoudt de huidige gemeentelijke accommodaties met een gemeenschapshuis en/of sporthal functie in eigendom. Voor deze accommodaties is de gemeente samen met andere partijen (financieel) verantwoordelijk voor beheer en exploitatie en draagt het zorg voor onderhoud. In combinatie met andere niet-gemeentelijke accommodaties zijn er voldoende maatschappelijke voorzieningen in de dorpskernen. De gemeente neemt geen nieuwe accommodaties in eigendom.
3.3	Stimuleren multifunctioneel gebruik gemeenschapshuizen en sporthallen.	Ongeacht leeftijd, geslacht en eventuele beperking moet het voor elke inwoner mogelijk zijn om van een gemeentelijke accommodatie gebruik te maken. Maatschappelijke activiteiten staan hierbij centraal. Doel is om het multifunctioneel gebruik van gemeenschapshuizen en sporthallen toe te laten toenemen. Samen met de exploitanten, gebruikers en zorg- en welzijnsorganisaties zal een uitvoeringsplan worden uitgewerkt. Hierbij wordt gekeken naar huidige afspraken over beheer en exploitatie en of ruimten en inrichting van accommodatie geschikt zijn. Daarbij moet in de dorpskern een goede balans zijn in aanbod van maatschappelijke activiteiten. Eventueel commercieel gebruik van de accommodatie is alleen mogelijk wanneer maatschappelijk gebruik niet kan toenemen.
3.4	De gemeenschapshuizen en sporthallen zijn duurzaam en toegankelijk	Gemeenschapshuizen en sporthallen zijn in 2040, maar waar mogelijk eerder, energieneutraal en voldoen in 2020 aan de toegankelijkheidsnormen. De aanpassingen aan accommodaties voert de gemeente stapsgewijs in.
3.5	Werken aan uniform beheer en exploitatie gemeenschapshuizen en sporthallen	De gemeente wil zoveel mogelijk uniforme invulling geven aan het beheer en exploitatie van de gemeenschapshuizen en sporthallen. Hiervoor zijn kaders opgesteld voor looptijd overeenkomst, beheer en exploitatie, energielasten, onderhouden en financiën. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de kwaliteit van invulling van de accommodatie en houdt het de financiële eindverantwoordelijkheid. Uit wordt gegaan van de huidige situatie, waarbij de gemeente de huidige overeenkomsten met exploitanten, zorg- en welzijnsorganisaties en eigen medewerkers respecteert. Mogelijke kansen om gemeentelijke kosten te laten dalen worden benut.



Scouting Zwalaho - Lage Zwaluwe



Ons Dorpshuis - Drimmelen

## 4. Kaders niet-gemeentelijke accommodaties

In dit hoofdstuk zijn de kaders van de gemeente Drimmelen voor niet-gemeentelijke accommodaties beschreven.

### 4.1. Verantwoordelijkheid niet-gemeentelijke accommodaties

Naast de gemeentelijke accommodaties zijn ook maatschappelijke accommodaties in de dorpskernen aanwezig die niet in eigendom zijn van de gemeente. Op basis van de nulmeting en de uitgangspunten zoals beschreven in paragraaf 2.1, 2.2 en 2.3 van deze kadernota zijn in onderstaand schema deze accommodaties weergegeven.

#### Niet-gemeentelijke accommodaties

1x		Gemeenschapshuis
1x		Sporthal
4x		Kinderdagverblijf
1x		Jeugdgezondheidszorg
3x		Zwemvoorziening
5x		(Woon) zorgcomplex
9x		Kerk
5x		Voetbal
4x		Tennis
1x		Jeu de Boules
3x		Scouting
2x		IJclub
7x		Sport- / dansschool
3x		Schietvereniging
1x		Hockey
1x		Judo
2x		Wielervereniging
1x		Hondenvereniging
1x		Muziekvereniging
2x		Paardenvereniging
2x		Watersportvereniging

Bij een aantal van bovenstaande accommodaties is de gemeente grondeigenaar, maar is de opstal in eigendom van een maatschappelijke organisatie. Denk hierbij aan onder andere een sportkantine van de voetbal-, tennis- en hockeyverenigingen. Deze accommodaties worden als niet-gemeentelijke accommodaties beschouwd.

De niet-gemeentelijke accommodaties worden door inwoners en maatschappelijke organisaties in stand gehouden. Er is dus voldoende draagvlak voor deze accommodaties. De maatschappelijke organisatie die deze accommodatie in eigendom heeft zijn primair verantwoordelijk voor beheer, exploitatie en onderhoud. Tevens dragen zij de financiële eindverantwoordelijkheid voor instandhouden van de accommodatie.

De gemeente Drimmelen kan tevens aangemerkt worden als potentiële gebruiker van de niet-gemeentelijke accommodaties. Zo kan de gemeente activiteiten en (informatie) bijeenkomsten organiseren in niet-gemeentelijke accommodaties.

#### Kader 4.1: Verantwoordelijkheid niet-gemeentelijke accommodaties

De niet-gemeentelijke accommodaties worden door inwoners en maatschappelijke organisaties in stand gehouden. De maatschappelijke organisatie die deze accommodatie in eigendom heeft is primair verantwoordelijk voor beheer, exploitatie en onderhoud. Tevens draagt zij de financiële eindverantwoordelijkheid voor instandhouden van accommodatie. De gemeente Drimmelen kan mogelijk aangemerkt worden als potentiële gebruiker van deze niet-gemeentelijke accommodaties.

### 4.2. Ondersteunen van niet-gemeentelijke accommodaties

De eigenaar van een niet-gemeentelijke accommodatie is zelf verantwoordelijk voor het instandhouden van de accommodatie. Een groot aantal maatschappelijke organisaties van niet-gemeentelijke accommodaties ontvangen, op grond van de subsidieverordening, jaarlijkse financiële ondersteuning van de gemeente Drimmelen. Deze ondersteuning kan eigenaar van accommodatie gebruiken voor instandhouden van de accommodatie.

De gemeente draagt niet structureel bij aan de huur- en of exploitatiekosten van niet-gemeentelijke accommodaties. Ook zal de gemeente de accommodatie niet in eigendom nemen. Indien het voor de eigenaar niet meer mogelijk is de accommodatie in stand te houden, kan de gemeente waar nodig ondersteuning bieden. In beginsel zal eigenaar zich eerst tot het uiterste moeten hebben ingespannen om tot optimale exploitatie te komen alvorens zij in aanmerking komen voor ondersteuning van de gemeente. Wel kan de gemeente helpen om te onderzoeken op welke wijze de accommodatie kan blijven bestaan. Indien er geen of nauwelijks maatschappelijke draagvlak voor accommodatie is, dan zal gemeente niet ten koste van alles de voorziening instandhouden.

Wanneer na onderzoek blijkt dat een voorziening of activiteit binnen een dorpskern niet in een gemeentelijke accommodatie kan worden aangeboden, kan de gemeente besluiten om de accommodatie te ondersteunen. Uitgangspunt hierbij is dat deze ondersteuning eenmalig of voor een vastgestelde periode beschikbaar wordt gesteld. Tevens moet de organisatie die het verzoek indient, aantonen wat het maatschappelijke rendement van de voorziening of activiteit is. Alleen maatschappelijke organisaties komen in aanmerking voor deze extra ondersteuning. Commerciële partijen zijn mede op grond van wet Markt & Overheid uitgesloten.

#### Kader 4.2: Ondersteunen niet-gemeentelijke accommodaties

De eigenaar van een niet-gemeentelijke accommodatie is zelf verantwoordelijk voor het instandhouden van de accommodatie. Een groot aantal maatschappelijke organisaties van niet-gemeentelijke accommodaties ontvangen, op grond van de subsidieverordening, jaarlijkse financiële ondersteuning van de gemeente Drimmelen. De gemeente kan besluiten om, onder een aantal voorwaarden, een niet-gemeentelijke accommodatie eenmalig of voor een vastgestelde periode financieel te ondersteunen.

### 4.3. Stimuleren duurzaamheid en toegankelijkheid niet-gemeentelijke accommodaties

De gemeente heeft een stimulerende rol om niet-gemeentelijke accommodaties duurzaam en toegankelijk te krijgen.

#### Duurzaamheid

De gemeente heeft een stimulerende rol en zet zich actief in bij het verduurzamen van niet-gemeentelijke accommodaties. Landelijke en provinciale subsidieregelingen op het gebied van duurzaamheid brengen we onder de aandacht van maatschappelijke organisaties. Waar nodig en mogelijk ondersteunt de gemeente, binnen haar financiële kaders, de maatschappelijke organisaties, die willen deelnemen aan deze regelingen.

#### Toegankelijkheid

Gemeente Drimmelen vindt het belangrijk dat ook niet-gemeentelijke accommodaties aan de toegankelijkheidsnormen voldoen. Immers streeft de gemeente naar een inclusieve samenleving waarbij iedereen mee kan doen aan reguliere activiteiten in de gemeente. Met uitvoeringsplan 'Kom Binnen' biedt de gemeente financiële ondersteuning aan maatschappelijke organisaties om de accommodatie aan de normen voor toegankelijkheid

4 Algemene subsidieverordening gemeente Drimmelen 2017

te voldoen. Daarnaast spreekt de gemeente de organisaties, die niet aanmerking komen voor de ondersteuning, aan wanneer de accommodatie niet voldoet aan de toegankelijkheidsnormen. In een gesprek kan de gemeente het belang van toegankelijkheid benadrukken.

**Kader 4.3: Stimuleren duurzaamheid en toegankelijkheid niet-gemeentelijke accommodaties**

De gemeente heeft een stimulerende rol en zet zich actief in bij het verduurzamen van niet-gemeentelijke accommodaties. Daarnaast biedt het met uitvoeringsplan 'Kom Binnen' financiële ondersteuning aan maatschappelijke organisaties en spreekt het organisaties aan wanneer de accommodatie niet voldoet aan de toegankelijkheidsnormen.

**4.4. Overzicht kaders niet-gemeentelijke accommodaties**

In onderstaand overzicht zijn de kaders voor niet-gemeentelijke accommodaties weergegeven.

Kader	Actie	Toelichting
4.1	Verantwoordelijkheid niet-gemeentelijke accommodaties	De niet-gemeentelijke accommodaties worden door inwoners en maatschappelijke organisaties in stand gehouden. De maatschappelijke organisatie die deze accommodatie in eigendom heeft is primair verantwoordelijk voor beheer, exploitatie en onderhoud. Tevens draagt zij de financiële eindverantwoordelijkheid voor instandhouden van accommodatie. De gemeente Drimmelen kan mogelijk aangemerkt worden als potentiële gebruiker van deze niet-gemeentelijke accommodaties.
4.2	Ondersteunen niet-gemeentelijke accommodaties	De eigenaar van een niet-gemeentelijke accommodatie is zelf verantwoordelijk voor het instandhouden van de accommodatie. Een groot aantal maatschappelijke organisaties van niet gemeentelijke accommodaties ontvangen, op grond van de subsidieverordening, jaarlijkse financiële ondersteuning van de gemeente Drimmelen. De gemeente kan besluiten om, onder een aantal voorwaarden, een niet-gemeentelijke accommodatie eenmalig of voor een vastgestelde periode financieel te ondersteunen.
4.3	Stimuleren duurzaamheid en toegankelijkheid niet-gemeentelijke accommodaties.	De gemeente heeft een stimulerende rol en zet zich actief in bij het verduurzamen van niet-gemeentelijke accommodaties. Daarnaast biedt het met uitvoeringsplan 'Kom Binnen' financiële ondersteuning aan maatschappelijke organisaties en spreekt het organisaties aan wanneer de accommodatie niet voldoet aan de toegankelijkheidsnormen.



Plexat - Wagenberg



Driedorp - Wagenberg

## 5. Consequenties kaders per dorpskern

In dit hoofdstuk worden de consequenties van de beleidskaders per dorpskern beschreven. Tevens wordt per sporthal en gemeenschapshuis specifieke ontwikkelingen en acties voor de komende jaren toegelicht. Van enkele niet-gemeentelijke accommodaties zijn de bijzonderheden beschreven. Bij opstellen van de acties is rekening gehouden met de lopende overeenkomsten evenals de beschikbare ambtelijke capaciteit van de gemeente.

### 5.1. Drimmelen

In Drimmelen is Ons Dorps huys de gemeentelijke accommodatie met een gemeenschapshuis- en sporthal functie. Deze accommodatie behoudt de gemeente in eigendom. Hieronder zijn de ontwikkelingen van deze accommodatie beschreven:

- Vanaf schooljaar 2016-2017 is basisschool Het Klaverblad gesloten. De gemeentelijke verplichting om bewegingsonderwijs in Drimmelen te faciliteren, is daarmee vervallen.
- Op 16 november 2017 heeft de gemeenteraad besloten het voormalig schoolgebouw aan exploitant van Ons Dorps huys te verkopen. De verkoopprocedure is eind 2018 afgerond.
- Na afronding van de verkoopprocedure, zal college van B&W de exploitatieovereenkomst met de huidige exploitant verlengen van 1 januari 2019 t/m 31 januari 2028.

Openstaande acties voor deze accommodatie zijn:

1. Samen met exploitant en gebruikers zal in 2020 uitvoeringsplan multifunctioneel gebruik voor de kern Drimmelen worden opgesteld.

### 5.2. Hooge Zwaluwe

#### De Zonzeel

De gemeentelijke accommodatie met een gemeenschapshuis en sporthal voorziening in Hooge Zwaluwe is ontmoetingscentrum 'De Zonzeel'. De gemeente behoudt deze accommodatie in eigendom. In de sporthal wordt bewegingsonderwijs aangeboden. In 2017 is samen met exploitant en gebruikers onderzoek gedaan op welke wijze multifunctioneel gebruik in De Zonzeel kan toeneemen. Op basis van dit onderzoek zijn de volgende zaken gerealiseerd:

- Exploitatie en beheer van sporthal is per 2017 overgedragen aan exploitant.
- In 2018 is Stichting Lokale Omroep Drimmelen gehuisvest op de eerste verdieping van accommodatie.
- De accommodatie is in 2018 aangepast om aan toegankelijkheidsnormen te voldoen, energieverbruik te verlagen en multifunctionaliteit toe te laten nemen.

Openstaande acties voor deze accommodatie zijn:

1. In 2022 wordt samen met huidige exploitant en gebruikers van deze accommodatie het beheer en exploitatie geëvalueerd. Onduidelijk is of de huidige exploitant gedurende de looptijd van deze kadernota doorgaat met beheer en exploitatie van deze accommodatie. Op het moment dat de exploitant besluit te stoppen, zal de gemeente nagaan op welke wijze de accommodatie in de toekomst, met inachtneming van de uniforme beleidskaders, kan worden beheerd en geëxploiteerd.

#### Pluspunt De Langstraat

Naast De Zonzeel is er in Hooge Zwaluwe een niet-gemeentelijke accommodatie 'Pluspunt De Langstraat'. Deze accommodatie is eigendom van Woonvizier en heeft een ontmoetingsruimte waar inwoners van Hooge Zwaluwe met ondersteuning van Surplus terecht kunnen voor diversie diensten en activiteiten op het gebied van zorg en ondersteuning. In coalitieprogramma is opgenomen dat de gemeente ervoor zorgt dat Pluspunt De Langstraat t/m 2022 behouden blijft. Samen met Surplus en Woonvizier zal de gemeente zich hiervoor inspannen.

### 5.3. Wagenberg

In Wagenberg zijn twee gemeentelijke accommodaties aanwezig die de gemeente in eigendom houdt. Dit zijn sporthal Driedorp en Plexat die een gemeenschapshuisfunctie heeft. In 2012 heeft de gemeente samen met betrokken partijen een visie opgesteld op het dorp Wagenberg voor de periode 2012-2020. Deze visie loopt 2020 af en de gemeente zal in ieder geval een nieuwe visie op de maatschappelijke voorzieningen in Wagenberg op moeten stellen. Een openstaande actie is:

1. Opstellen van 'Visie maatschappelijke voorzieningen Wagenberg 2020 en verder'.

#### Driedorp

Deze accommodatie bestaat uit een horeca-gedeelte en een sporthal. Het horeca-gedeelte wordt door een externe partij geëxploiteerd. De gemeente voert tot op heden het beheer en exploitatie van de sporthal uit. In de sporthal vindt bewegingsonderwijs plaats. Bij horeca-gedeelte heeft zich een aantal ontwikkelingen voorgedaan, te weten:

- Eind 2016 heeft vanwege het acuut beëindigen van exploitatie het horeca-gedeelte enige tijd leeg gestaan. College van B&W heeft gedurende de leegstand opdracht gegeven om de ruimte te moderniseren.
- Sinds begin 2017 exploiteert de huidige exploitant van Plexat te Wagenberg tevens het horeca-gedeelte van Driedorp uit. Deze overeenkomst loopt tot uiterlijk 31 december 2026.

Openstaande acties voor deze accommodatie zijn:

1. Als onderdeel van de 'Visie maatschappelijke voorzieningen Wagenberg 2020 en verder' zal samen met exploitant horeca-gedeelte, gemeentelijke beheerders sporthal en gebruikers in 2019 uitvoeringsplan multifunctioneel gebruik voor de kern Wagenberg worden opgesteld.
2. Tot op heden voert de gemeente beheer en exploitatie van de sporthal uit. De mogelijkheden worden onderzocht om deze werkzaam-

heden op den duur uit te besteden aan een externe partij. De overeenkomsten met de gemeentelijke medewerkers die momenteel het beheer uitvoeren, worden hierbij gerespecteerd.

#### Plexat

In Wagenberg is Plexat de gemeentelijke accommodatie met een gemeenschapshuisfunctie. De huidige overeenkomst met exploitant loopt medio 2019 af.

Openstaande acties voor deze accommodatie zijn:

1. Conform de uniforme kaders van deze nota zal de gemeente invulling geven aan nieuw beheer en exploitatie van Plexat vanaf medio 2019. Het toe laten nemen van multifunctionele gebruik van deze accommodatie zal onderdeel uitmaken van de nieuwe invulling.

### 5.4. Terheijden

De gemeentelijke accommodatie met een gemeenschapshuis- en sporthal functie in Terheijden is 'De Cour'. Deze accommodatie behoudt de gemeente in eigendom. Hieronder zijn de ontwikkelingen van deze accommodatie beschreven:

- In 2016 is de sporthal aangepast. Hierdoor wordt bewegingsonderwijs in Terheijden in deze accommodatie verzorgd. Tevens is de sporthal uitgebreid met een nieuwe gymzaal.

Openstaande acties voor deze accommodatie zijn:

1. Conform de uniforme kaders van deze nota en op basis van uitkomsten uitvoeringsplan zal de gemeente invulling geven aan nieuw beheer en exploitatie van De Cour vanaf medio 2019. Het toe laten nemen van multifunctionele gebruik van deze accommodatie zal onderdeel uitmaken van de nieuwe invulling. Indien nodig zal later nog een uitvoeringsplan voor Terheijden worden uitgewerkt.

## 5.5. Made

In de kern Made zijn drie gemeentelijke accommodaties aanwezig. De Amerhal en gymzaal Lage Weide hebben een sporthalfunctie. De Mayboom is een gemeenschapshuis.

### Amerhal

De gemeente houdt de Amerhal in eigendom. Deze accommodatie bestaat uit een horecagedeelte en een sporthal. In de sporthal wordt bewegingsonderwijs voor enkele basisscholen en Dongemond College uit Made aangeboden. Hieronder zijn de ontwikkelingen van deze accommodatie beschreven:

- Per medio 2018 voert de exploitant van horecagedeelte ook het beheer en exploitatie van de sporthal uit.
- In 2017 heeft de raad van Drimmelen besloten om bij horecagedeelte een nieuwe vergaderruimte te realiseren. Deze ruimte zal naar verwachting begin 2019 zijn gerealiseerd.

Met een bezettingsgraad van 98,5% zijn er weinig mogelijkheden om op korte termijn het multifunctioneel gebruik van deze accommodatie toe te laten nemen. Wel zal het beheer en exploitatie van de sporthal in 2023 worden geëvalueerd. Indien nodig zal dat jaar een uitvoeringsplan voor de kern Made worden uitgewerkt.

### Lage Weide

De gymzaal Lage Weide maakt onderdeel uit van de onderwijsaccommodatie van SKOD en wordt voornamelijk gebruikt voor bewegingsonderwijs. De gemeente voert beheer en exploitatie uit en behoudt deze accommodatie in eigendom. Een openstaande actie voor deze accommodatie is:

1. Onderzoeken of beheer en exploitatie op termijn kan worden uitbesteed aan externe partij.

Gezien dat deze accommodatie voornamelijk wordt ingezet voor bewegingsonderwijs zijn er weinig mogelijkheden om multifunctioneel gebruik toe te laten nemen. Waar mogelijk zal gestimuleerd

worden om gebruik toe te laten nemen, echter wordt er geen uitvoeringsplan opgesteld.

### Mayboom

De Mayboom is een gemeentelijke accommodatie met een gemeenschapshuisfunctie in Made. Een externe partij voert het beheer en exploitatie uit. Deze overeenkomst loopt medio 2019 af. De ontwikkelingen van deze accommodatie zijn:

- In 'Centrumplan Made' is de Kerkstraat met als aanwezige horeca en culturele voorzieningen gekenmerkt als het sociaal cultureel dorpshart en kansrijke zone. Insteek van het plan is het herbestemmen van de kerk als sociaal-cultureel centrum, herbestemming van de pastorie en de Mayboom met behoud van de kapel. De komende periode zal worden onderzocht of dit plan ook tot uitvoering kan worden gebracht.

Openstaande acties voor deze accommodatie zijn:

1. Uitvoeren 'Centrumplan Made' waarbij mogelijk de gemeenschapshuisfunctie in De Mayboom verdwijnt en in de nabij gelegen kerk wordt gerealiseerd.
2. Onderzoeken of huidige overeenkomst met exploitant, die medio 2019 afloopt, voor enkele jaren kan worden verlengd zodat uitvoering kan worden gegeven aan 'Centrumplan Made'.

De gemeente focust zich op de uitvoering van 'Centrumplan Made'. Onderdeel van dit plan is het verplaatsen van gemeenschapshuisfunctie naar de kerk. Gezien deze ontwikkeling, heeft het opstellen van uitvoeringsplan multifunctioneel gebruik voor de Mayboom geen toegevoegde waarde. Wanneer blijkt dat het centrumplan op dit onderdeel niet kan worden gerealiseerd, dan zal De Mayboom de gemeenschapshuisfunctie behouden. Voor deze accommodatie zal dan alsnog een uitvoeringsplan worden uitgewerkt.

## 5.6. Lage Zwaluwe

De afgelopen jaren hebben in de kern Lage Zwaluwe ten aanzien van maatschappelijke accommodaties een aantal ontwikkelingen voorgedaan. Deze ontwikkelingen zijn hieronder kort beschreven:

- Medio 2012 is in Lage Zwaluwe door toenmalige Goed Wonen (momenteel Woonvizier) een nieuwe sporthal 'Rietgors' in het kader van project Lage Zwaluwe West gerealiseerd. Woonvizier is eigenaar van deze sporthal en is tevens verantwoordelijk voor de exploitatie. In deze sporthal vindt tevens bewegingsonderwijs plaats.
- Eind 2014 heeft de gemeenteraad van Drimmelen besloten een krediet van maximaal € 500.000 beschikbaar te stellen voor de realisering en exploitatie van een nieuwe ontmoetingsruimte bij De Ganshoek in Lage Zwaluwe. Naar verwachting is medio 2019 de nieuwe ruimte gerealiseerd.
- In 2017 heeft scouting Zwalaho met financiële ondersteuning van de gemeente Drimmelen een multifunctioneel clubhuis in Lage Zwaluwe gerealiseerd. Een voorwaarde van deze gemeentelijke ondersteuning is dat de nieuwe accommodatie multifunctioneel inzetbaar moet zijn.
- Gemeenteraad heeft op 1 februari 2018 opdracht gegeven om Den Domp te verkopen met behoud van maatschappelijke gebruik voor de komende tien jaar. Verkoop wordt naar verwachting begin 2019 afgerond.

Bovenstaande ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat in Lage Zwaluwe op termijn geen maatschappelijke accommodaties zijn die de gemeente Drimmelen in eigendom heeft. Desondanks zijn er ten opzichte van het voorzieningsniveau in de andere dorpskernen wel voldoende niet-gemeentelijke accommodaties met een maatschappelijke functie in Lage Zwaluwe aanwezig.

Zo beschikt Lage Zwaluwe over enkele accommodaties met een gemeenschapshuisfunctie, waaronder nieuwe ontmoetingsruimte bij De Ganshoek,

Ons Belang en Den Domp die als accommodatie nog minimaal tien jaar lang haar maatschappelijke functie behoudt. Daarbij is ook een multifunctionele sporthal De Rietgors beschikbaar voor inwoners uit Lage Zwaluwe.

Samen met de betrokken partijen zorgt de gemeente ervoor dat in Lage Zwaluwe in ieder geval een accommodatie met een sporthalfunctie en gemeenschapshuisfunctie beschikbaar is. In de andere dorpskernen is er namelijk ook een soortgelijk voorzieningsniveau. Zoals in deze kadernota beschreven, zal de gemeente geen nieuwe accommodaties in eigendom nemen.

Net als voor de andere dorpskernen zal de gemeente een uitvoeringsplan multifunctioneel gebruik voor dorpskern Lage Zwaluwe uitwerken. Hierbij richt het zich op accommodaties Den Domp, Ons Belang, ontmoetingsruimte De Ganshoek, De Rietgors en clubhuis Zwalaho. Omdat deze accommodaties niet in eigendom van de gemeente zal de gemeente hiervoor actief samenwerken met de betrokken partijen in Lage Zwaluwe.

### Ontmoetingsruimte De Ganshoek

Met de financiële bijdrage ad € 500.000 van de gemeente Drimmelen is medio 2019 een ontmoetingsruimte bij De Ganshoek gerealiseerd. Woonvizier is als eigenaar verantwoordelijk voor onderhoud en instandhouding van pand. SWO en Surplus zijn als primaire gebruikers verantwoordelijk voor invulling en exploitatie. Najaar 2018 hebben deze partijen kenbaar gemaakt dat zij zonder financiële ondersteuning van de gemeente niet de gewenste invulling aan de ontmoetingsruimte kunnen geven. Voor de realisatie medio 2019, zal de gemeente samen met betrokken partijen nagaan of en zo ja op welke wijze zij, binnen de beleidskaders van deze nota, aanvullend kan ondersteunen. De gemeente zal op basis van deze kaders de accommodatie in ieder geval niet in eigendom nemen en niet structureel bijdragen aan exploitatie en/of huur.

### De Rietgors

Sporthal Rietgors is door Woonvizier in het kader van het project Lage Zwaluwe West in 2012 gerealiseerd. Woonvizier is tevens verantwoordelijkheid voor exploitatie en onderhoud. Met de gemeente zijn afspraken gemaakt over huurtarieven voor gebruik van de sporthal. Recent heeft de Autoriteit Woningcorporaties de huidige wijze van exploitatie van de sporthal door Woonvizier op basis van de nieuwe Woningwet beoordeeld als niet toegestaan. De gemeente is hier door Woonvizier medio 2018 van op de hoogte gesteld. Woonvizier heeft

een verzoek tot ondersteuning bij de gemeente ingediend voor de uitbesteding van exploitatie De Rietgors.

Ondanks dat het vinden van een oplossing niet eenvoudig zal zijn, is de gemeente bereid om binnen de kaders van deze nota en overige wet- en regelgeving Woonvizier te ondersteunen.

### 5.7. Overzicht acties per dorpskern

In onderstaand overzicht zijn de acties per dorpskern en accommodatie weergegeven.



Zonzeel - Hooge Zwaluwe

Kern	Accommodatie	Actie	Wanneer
Algemeen	Gemeenschapshuizen en sporthallen gemeente Drimmelen	Uitwerken Plan van Aanpak met daarin duurzaamheidsmaatregelen voor gemeenschapshuizen en sporthallen.	2019
	Gemeenschapshuizen en sporthallen gemeente Drimmelen	In 2020 voldoen alle gemeenschapshuizen en sporthallen in de gemeente Drimmelen aan de toegankelijkheidsnormen.	2020
Drimmelen	Ons Dorpshuys	Opstellen uitvoeringsplan multifunctioneel gebruik Drimmelen.	2020
Hooge Zwaluwe	Zonzeel	Evaluatie beheer en exploitatie en indien nodig opstellen van uitvoeringsplan multifunctioneel gebruik Hooge Zwaluwe.	2022
	Zonzeel	Nieuwe invulling beheer en exploitatie.	Nog niet bekend
	Pluspunt De Langstraat	Samen met Woonvizier en Surplus zorgen dat Pluspunt De Langstraat t/m 2022 behouden blijft.	2019 t/m 2022
Wagenberg	Plexat/Driedorp	Opstellen Meerjarenvisie maatschappelijke voorzieningen Wagenberg 2020 en verder.	2019
	Plexat/Driedorp	Opstellen uitvoeringsplan multifunctioneel gebruik Wagenberg.	2019
	Plexat	Invulling geven aan nieuw beheer en exploitatie per medio 2019.	2019
	Driedorp	Onderzoeken of beheer en exploitatie kan worden uitbesteed aan een externe partij.	2020
Terheijden	De Cour	Invulling geven aan nieuw beheer en exploitatie per medio 2019.	2019
	De Cour	Opstellen uitvoeringsplan multifunctioneel gebruik Terheijden.	2021

Kern	Accommodatie	Actie	Wanneer
Made	Mayboom	Huidige overeenkomst met exploitant, die medio 2019 afloopt, voor enkele jaren verlengen.	2019
	Mayboom	Uitvoeren Centrumplan Made waarbij mogelijk de gemeenschapshuisfunctie in De Mayboom verdwijnt en in de nabij gelegen kerk wordt gerealiseerd.	2019
	Mayboom	Opstellen uitvoeringsplan multifunctioneel gebruik Made als gemeenschapshuisfunctie in Mayboom blijft.	Nog niet bekend
	Lage Weide	Onderzoeken of beheer en exploitatie kan worden uitbesteed aan een externe partij.	2020
Lage Zwaluwe	Den Domp	Verkoop met waarborging behoudt van 10 jaar maatschappelijk gebruik.	2019
	Ontmoetingsruimte De Ganshoek	Samen met betrokken partijen nagaan op welke wijze de gemeente kan ondersteunen bij de gewenste invulling van nieuwe ontmoetingsruimte De Ganshoek.	2019
	De Rietgors	Woonvizier ondersteunen bij uitbesteding exploitatie De Rietgors.	2019
	Den Domp, Ons Belang, Ontmoetingsruimte De Ganshoek, De Rietgors, clubhuis Zwalaho	Opstellen uitvoeringsplan multifunctioneel gebruik Lage Zwaluwe.	2021

